

որ էր լուրջ քննադատական ուղղութեամբն
սահուն գրչոյն յուսալից սպազայ է խոռու-
նում մեր նորագոյն գրականութեան Բազմ-
պարտաւորութիւն ենք համարում նոյնպէս յայ-
նել այս առթիւ մեր խորին յարգանքն և անկեղ-
նիտեղցութիւնը վերապատեալի Հայր Գալոբիկե-
ւարդապետին՝ որ այն աղբոջուտ ձեռնարկե-
լեան համար, իբրեւ էր նախկին աշակերտ, (Ա
խալափարկեալ և գերմաներէն լեզուի) որ և
աւանանայեալ բազում է ունեցել վայելելու նոր
սպասարկական ջանքով տնային։

թագաւորը կայսրէն Բերլինը մայիսի վերջերուն
— Լօնդոնից հեռագրում են, որ զենեքաւ Բու-
լանիէ մեծ մասամբ տանն է նստում, և հրապա-
րակական տեղեր դուրս չէ գալիս. նա անդադար
հրաւերներ է տալիս մասնաւոր անձինքնե-
րից: Ազատամիտ կուսակցութիւնը անտարբեր
կերպով է վերաբերւում զէպի զենեքաւ: Անդ-
լիական կառավարութիւնը վճռել է չեզոք դիրք
բռնել զէպի Բուլանիէ, որպէս զի որ և է դժգո-
հութեան առիթ տուած չը լինի Ֆրանսիական
հանրապետութեան:

ՄՇԱԿԻ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ, 28 ապրիլի կոմսուհի Տօլստոյի
անունով ուղարկւած թագաւոր կայսրի հեռագիրը:
«Որպիսի սարսափելի ցաւով իմացայ Նս թանգա-
զին Ղիմիտրի Անդրէասովիչի մահը: Ձեզ համար
այդ մահը կարելի է աւելի ծանր է, քան մանաւանդ
այս րօպէկա այդպիսի հաւատարմի, ազնիւ և զի-
մացկուն մարդուն և աշխատակցին փոխարինել
դժուար է: Թող Աստուած ամբարշտէ ձեզ ձեր
այդ սարսափելի վշտի ժամանակը: Ահա թագու-
հու կայսրուհու հեռագիրը՝ կոմսուհի Տօլստոյի
անունով: Բոցոք չեմ գտնում արտայայտելու այն
անկեղծ մասնակցութիւնը, որը եւ ընդունում եմ
ձեր մեծ վշտի և այն սարսափելի կորուստի մէջ,
որը կրում եք ոչ թէ միայն դուք և ձեր ընտա-
նիքը, այլ և Մենք ամենքս: Թող օգնի ձեզ Ամե-
նաբարձրեալը:»

ՁԱՆՁԻԲԱՐ, 28 ապրիլի: Նրէկ վիսամն՝ 900
մարդուց բաղկացած մի զորաւորում, որի մէջ
կային 200 նաւաստի և բազմաթիւ սուղանցիներ,
յարձակում դրծեց Բուլանիի սկամորթները բա-
նակի վրա Բագմանիում, որը պաշտպանում էին
600 մարդ: Կատարի կուլից յետոյ՝ բանակը բո-
ւորովին աւերակեց: Բուլանիի կորուստն եղաւ այն,
որ մինչև 80 հոգի վիրաւորվեցան և 20 մարդ էլ
սպանվեց: Գերմանացիների կողմից սպանված
են մօտ 40 սկամորթ, և թեթև կերպով վիրա-
ւորված են՝ մի ծովային օֆիցեր, մի նաւաստի և
վիսամնի զօրավարի մի քանի օֆիցերներ: Բուլանի-
ի փախուստ, ենթադրում են, որ նա հեռացել է
բանակից նախ քան յարձակման սկսվելը:

ԷՍՍԷՆ, 28 ապրիլի: Գործադու արած բան-
ւորների թիւը 7000-ի է հասնում չորս շրջաննե-
րում:

ԲՕԹՈՒՄ, 28 ապրիլի: Նրէկ երեկոյան ընդհա-
րում տեղի ունեցաւ զօրքի և ամբոյի մէջ: Զօր-
քը զենքով էր դրծում: Սպանվեցան 2 մարդ, մի
քանի հոգի էլ վիրաւորված են:

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ, 28 ապրիլի: Այսօր կէսօրից յե-
տոյ ժամը 4-ին վախճանվեց յայտնի զորդ Սալ-
տիկով-Շէշերին:

ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ, 29 ապրիլի: Նորին կայսերական
Մեծութեան կայսրուհու Մարիայի հիմնարկու-
թիւնների վերաբերեալ զիւսանաւան գլխաւոր
կառավարիչ Գուրնովոյ նշանակված է ներքին
գործերի մինիստրութեան կառավարիչ, պահե-
ւով իշխալ զիւսանաւան գլխաւոր կառավարիչի
և միւս բոլոր պաշտօնները և կոչումները:
Նրէկ երեկոյան տեղի ունեցաւ կոմս Տօլստոյի
թաղման հանդիսակատարութիւնը, ներկայու-
թեամբ թագաւոր կայսրի, թագուհու կայսրուհու,
թագաժառանգի, կայսերական տան անդամների,
զիպովատական մարմնի, պետական խորհրդի
անդամների և մինիստրների: Ծիսակատարութեան
վերջանալուց յետոյ՝ դադարը դուրս բերվեց և
զրկեց զիւսակառքի վրա՝ հանդուրեցեալ պաշտօնա-
կիցների, պետական խորհրդի անդամների և սե-
նատօրների ձեռքով: Այդ ժամանակ էլ ներկայ
էին Նոյա կայսերական Մեծութեանը և թա-
գաւորական տան անդամները, և երբ զիւսակառքը
չարժվեց, Նոյա ողորմածաբար հրաժեշտ տուե-
ցին այրիին և նրա ընտանիքին: Դիակառքը
ծածկված էր չեղձ պսակներով, իսկ դադարի
վրա զրկված էին սպիտակ վարդերից շինած պսակ
և ծաղիկներ թագուհու կայսրուհու կողմից: Թու-
ղարկաւորութեան հանդէսը անցաւ Բուլանի Մօրա-
կայա և Նիվկի փողոցներով զէպի Նիվկայից:

Կայսրանը, և կէսօրից յետոյ, ժամը 3-ին, հան-
գուցեալի մարմինը ճանապարհ զրկեց զէպի նրա
կալուածքը, որը գտնվում է Ռիպանի նահան-
գում:
ՄՕՍԿՎԱ, 29 ապրիլի: Նապօնական պրինցը
այսօր ուղևորվեց զէպի արտասահման:
ՓԱՐԻԶ, 29 ապրիլի: Սենատօրների շրջանում
հաւատացնում են, որ բարձրագոյն ատենանի
յանձնաժողովը զուեւ է Բուլանիէ վրա արատ
զցող այնպիսի փաստեր, որոնց չորհով անվիճե-
լի են համարում, որ զենեքաւ Բուլանիէ, դատի
ենթարկելու առաջարկը կընդունվի միաձայն:
ԴՕՐՏՄՈՒՆԻ, 29 ապրիլի: Շեպիլիզի հանքային
բաժնուհ, անցեալ զիւլի գործադու արած բան-
ւորների ձեռքով ծանր վիրաւորված են երկու
հանքագործական վերակացուներ: Առաւօտեան 6
ժամին զօրք եկաւ, որը, երեք անգամ առաջար-
կեց ցրվել և երեք անգամ թմբակահարուց յետոյ,
սկսեց զենք դրծել զենի Նրէկ հոգի սպանված են՝
ու շատերն էլ վիրաւորված: զրանցից երկուսն
էլ շատ ծանր են վիրաւորված: Այդ ժամանակից
յետոյ խաղաղութիւն վերականգնվեց:
ՀՈՒՄ, 29 ապրիլի: Ներքին մահաբեր կեր-
պով վիրաւորված է մարտի 10-ին, Մեծաշենի
մօտ եղած կուլի ժամանակ: Թանձր մէջը նպաս-
տել է այն մեծ կորուստին, որ կրել են արխի-
նացիները: Մարտի 12-ի զիւլեքը դարձնեց
յարձակում են գործել արխինացիների բանակը
և միանգամայն ոչնչացրին նրան: Մէնշէիկ իս-
կոյն հրամայեց իր մարդկանց գրաւել վոլոգդա-
լանների երկիրը, և աշակցութիւն գտնելով 120
հազար զօրքի կողմից, իրան հռչակեց թագաւոր-
ների թագաւոր: Մէնշէիկ պատրաստվում է թա-
գաւորելու Արխիւնայի սրբազան քաղաքներից
մէկում: Մարտի 26-ին Մէնշէիկ սուրհանդակ ու-
ղարկեց նամակով Ումբերտօ թագաւորի մօտ, ո-
րի մէջ պաշտօնապէս տեղեկացնում է թագաւո-
րին Ներքին մահվան մասին, հաղորդում է Ա-
րխիւնայում տեղի ունեցած անցքերի մասին և
յոյս է յայտնում, որ շուտով կարելի կը լինի
Հուսի մի պատգամաւորութիւն ուղարկել Շօսից:
ԲՈՒԴԱ-ՊԵՏԸ, 29 ապրիլի: Բէշկերեկի մօտ զե-
տնվող զերմանական զաղթականութեան մէջ ա-
պստամբութիւն տեղի ունեցաւ ունդարացի ա-
տիճանաւորների դէմ, որի ժամանակ սպանվեցան
ուրթ հոգի և շատերն էլ վիրաւորվեցան: Այդ
անցքի տեղը զօրք ուղարկվեց:
ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ, 30 ապրիլի: «Гражданинъ» լե-
րագիրը լսել է, որ կոմս Տօլստոյի յաջորդ նշա-
նակելու հետ միասին, տեղի ունեցաւ Բարձրա-
գոյն հրաման, անպատճառ վերջացնելու օրինա-
կան ճանապարհով այն նախագծի քննութիւնը,
որը վերաբերում է բաժնապետներին, մինչև պե-
տական խորհրդի նիստերի փակվելը:
ՓԱՐԻԶ, 30 ապրիլի: Այսօր երեկոյան կայա-
ցաւ մի բանկէտ, որը ի պատիւ նախագահ Կար-
նոյի կազմել էր փարիզի քաղաքային խորհուրդը:
Բանկէտին ներկայ էին 650 հոգի:
ԷՍՍԷՆ, 31 ապրիլի: Գորտուսնդի հանքադուր-
ծային շրջանի բոլոր հանքագործային բաժնիւն-
երի ներկայացուցիչները յայտնեցին, որ նրանք
վճռել են համաձայնվել վարձը չառաջնելուն, եթէ
միայն բանուորները կը սկսեն իրանց աշխա-
տանքները. դրա հետ միասին յայտնում են,
որ անհնարին և անօրոտ են համարում շատա-
նել աշխատանքի վարձը որոշ տոկոսով: Հաճով
բացի զրանից նոյն ներկայացուցիչները միանգա-
մայն անհիմն են համարում այն պահանջը, որը
վերաբերում է աշխատանքի ժամանակաւիջող
պակասեցնելուն և 8 ժամ դարձնելուն:

Ս. ՊԵՏԵՐԲՈՐԳԻ ԲՕՐՍՍԱ Ապրիլի 28-ին

Լօնդոնի վրա 10 ֆունտ արծեւ	93 ր. 40 >
Բերլինի վրա 100 մարկ	45 > 60 >
Փարիզի վրա 100 ֆրանկ	37 > 87 1/2 >
Ռուսի	արծեւ 7 > 47 >
Մաքաւային կուլուրներ	149 > — >
Արծաթ	1 > 13 >
Բօրսային դիսկոնտներ	5 և 6 1/4 > 0 >
Պետակ. բանկ. 5% տոմս 1-ին շրջանի	99 > 75 >
— — — — — 2-րդ	100 > — >
— — — — — 3-րդ	99 > 87 >
— — — — — 4-րդ	100 > — >
— — — — — 5-րդ	99 > 75 >
— — — — — 6-րդ	99 > 75 >
Նոր 4% — — — — —	85 > 50 >
Արևելեան 5% փոխառութիւն 1-ին շրջ.	100 > 25 >
— — — — — 2-րդ	100 > 37 >
— — — — — 3-րդ	100 > 62 >
Ներքին 5% առաջին փոխառութիւն	272 > — >

Երկրորդ	245 > — >
5 1/2% րէնտա	103 > 12 >
Ռուսիայի րէնտա	171 > 50 >
Նօթերորդ կոնսոլիդ. փոխառ.	138 > — >
Նոր երկաթուղային րէնտա	99 > 87 >
5% գրաւական թղթեր կալուած.	— > — >
փոխ. կրեդ. ընկ. մեռ.	138 > 50 >
— — — — — թղթադ.	94 > 50 >
Գրաւ. թղ. Ազն. բանկի	98 > 12 >
Գրաւական բանկի	102 > 75 >
6% րէնտ. թղ. Թիֆլիսի	27 և 43 տ. 98 > — >
— — — — — Գրաւ. թղ. Թիֆլիսի	18 և 43 տ. 98 > — >

Ս. Պետերբուրգի քաղաքային օրի-	— > — >
դացիներ	94 > 75 >
Մոսկովայի քաղաք. օրիդացիներ	94 > 25 >
Օրէնայի	96 > 25 >
Թիֆլիսի քաղաք. կրեդ. ընկ. օր.	83 > 75 >
Ս. Պետերբուրգի բօրսայի տրամադրութիւն	— > — >
ամուր է:	— > — >

Խմբագիր-հրատարակող ԳԻՒԴՈՐ ԱՐՄԲՈՒՆԻ

Յ Ա Յ Տ Ա Ր Ա Ր Ո Ի Թ Ի Ի Ն Ն Ե Ր

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

(կուկիա, վօրօնցովի արձանի հանդէպ)

Հիւանդներին ընդունում են ա մ ի ն օ ր

Ա Ռ Ա Ռ Օ Տ Ն Ե Ր Ը

ՆԱԽԱՍԱՐԻՆԱՆ—10—11 ժ. վիրաւորական, (և ատամնացալի), սիֆիլիսի և աչքի ց. բացի
կիրակի:
ՐՈՒԴԿՈՎՍԿԻ—10—11 ժ. ներքին, երեխայոց և կանանց ց.
ԿԻՆԻՔԻՇԿ ԻՍՍԱԿՆԱՆ—11 1/2—12 ժ. կանանց և երեխայոց ց.
ԲԵՆԿԵՎՍԿԻ—11—12 ժ. ակնաչի, կոկորդի, քիթի ց. և սիֆիլիսի:
ԱՐՏԵՄԻՆԵՎ—12—1 ժ. երեքշաբթի, ուրբաթ և կիրակի, կանանց ց.
ԿՍՐԱՊԵՏՆԱՆ—12—1 ժ. ներքին և երեխայոց ց. բացի կիրակի:

ԵՐԵՎԱՆԵՐԸ

ԳԱԴՈՄՍԿԻ—5—6 1/2 ժ. կաշուի ցաւերի և սիֆիլիսի:
ՓՈՒԴԻՆԵՆ—5 1/2—6 1/2 ժ. ներքին, երեխայոց և ջղային ց. (էկեկտրօտերապիա):
ԲԵՆԿԵՎՍԿԻ—6 1/2—7 1/2 ժամ.
Հիւանդանոցումն է մահ կարար ճ ու ճ ի ղ Մ օ ղ Ե Ր և Ե Ր Ե Ն Ն Ե Ն Ն :
Վճար—50 կ. ճամբարի: (Կօնսիլիումի) համար փոխադարձ համաձայնութեամբ:
Հիւանդանոցի վերադառնալ ՆԱԽԱՍԱՐԻՆԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ ՄԱՅԻՍԻ 5-ԻՆ

Քաղաքային տան դահլիճում երեկոյան ժամը 7 1/2-ին լինելու է «ԹԻՖԼԻՍԻ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳՐԲԵՐԻ ՀՐԱՏԱՏԱԿՈՒԹԵԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ, ուր պիտի քննվի և հաստատվի վարչութեան նա-
խահաշիւը, և ընտրվեն վարչութեան ատենադպիրը ու խմբագրական մասնաժողովի եր-
կու անդամ:
1—2

Պատրաստ է տպագրութեան համար

ՍԻՄԲՈՒԼԻ

հետեալ երկու երկը մի գրքում ամփոփած

I. ԳԱՂԱՓԱՐԻ ԶՈՀ

երգախառն դրամա հինգ գործողութեամբ:

II. ՕՐԻՈՐԴ ԱԳԱՐՈՒՆԵԱՆ,

վէպիկ:

Ստորագրողների համար գինը մէկ րուբլի է. ցանկացողները կարող են դիմել գրքի հրատա-
րակիչ Արշակ Միհրաբեանին այս հասցեով. Шулаверы Тифл. губ, Аршаку Меграбянъ.
2—3

ГАЗЕТА А. ГАТЦУКА

Иллюстрированная политико-литературная, худож. и ремесленная, еженедельная. Въ экстрен-
ныхъ случаяхъ выходить 2 раза въ недѣлю. Прилагаются парижскія моды и лучшіе перевод-
ные повѣсти и романы.

Годъ Пятнадцатый

Подписная пѣна съ пересылкою и доставкою на годъ 5 р.

На полгода 3 р. на 1/4 года 1 р. 60 к. на 1 мѣсяцъ 60 к. За границу на годъ 7 р. на 1/4
года 3 р. 50 к. Безъ пересылки и доставки на годъ 4 руб.

Адресъ редакціи: Москва, Никитскій бульваръ, д. Гатцука.

2—3

Լոյս տեսաւ

Տ Ի Գ Օ

ՂԱԼԻ ԱԴԱՐՆԵՐՈՆ

պատկերներ

ՀԱՊԱՏԵՏ ԳՈՒԴ ԿՏԻ

(Շուշա-Ղալի բարբառով)

Գինն է 1 ր.

ճանապարհածախսով 1 ր. 20 կ.

Փառակազմ 2 ր.

Դիմել «ԱՂԻՐԻԻ» վաճառանոցը

4—6

Въ редакціи газеты „МШАКЪ“ прода-
ются слѣдующія брошюры: 1) „Экономич-
Положение Турецкихъ Армянъ“, публич-
лекція Д—ра Г. Арцруни, перев. съ арм.
А. Аракелянца. Цѣна 25 к. 2) Die Oeko-
nomische Lage der Armenier in der Türkei,
ein öffentl. Vortrag von Dr. Grigor Arzruni,
übersetzt von A. Amiranjanjanz. Preis 25 k.
3) Die Hungersnoth in Türkisch-Armenien,
ein Vortrag von Dr. Grigor Arzruni, über-
setzt von Amiranjanjanz. Preis 20 kop.
Иногородные, желающие получить бро-
шюры, благоволятъ присылать по 30 коп.
почтовыми марками, за каждаую брошюру.
Адресъ. Тифлисъ, Редакція „Мшакъ“
или Tiflis, Redaction „Mschak“. (6)